

1. Indledning

Dette er den 3. udgave af Informationssamfundet Danmark. Publikationen er udarbejdet som et led i samarbejdsaftalen mellem Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Danmarks Statistik. Informationssamfundet Danmark består af følgende kapitler:

2. Adgangsveje til internettet
3. Befolkningens brug af it
4. Virksomhedernes brug af it
5. Den offentlige sektors brug af it
6. It-sikkerhed
7. It-kompetencer
8. It-erhvervene
9. It-produkter
10. Kilder og metode

Talgrundlaget Publikationen baserer sig i videst muligt omfang på Danmarks Statistiks undersøgelser og registre. Kapitel 2 "Adgangsveje" baserer sig primært på bidrag fra It- og Telestyrelsen.

Nye tal Dette års udgave er mere omfangsrig end sine forgængere. For det første er der en udvidet statistisk dækning af informationssamfundet. Dernæst er alle områder beskrevet med figurer og tekst, i modsætning til sidste års udgave, hvor flere områder alene var dækket af tabeller.

Nyheder Blandt nyhederne i dette års udgave kan nævnes:

- Adgangsveje (kapitel 2)
- Børn og unges adgang til pc og internet i hjemmet (kapitel 3)
- Virksomhedernes produktivitet og it-anvendelse (kapitel 4)
- Udvidet dækning af den offentlige sektor med stat og amter (kapitel 5)
- Status over it-sikkerheden (kapitel 6)
- Befolkningens computerkompetencer (kapitel 7)
- Innovation, it-patenter samt forskning og udvikling i it-erhvervene (kapitel 8)
- Flere internationale tal, muliggjort af en bedre dækning fra især EU og OECD

Ikke fuldstændig dækning Selv om der er kommet ny statistik til, kan dækningen af informationssamfundet endnu ikke siges at være fuldstændig. Visse områder mangler. Det gælder fx samfundets it-investeringer og eksport af it-serviceydelser. Der er igangsat et udviklingsarbejde i Danmarks Statistik med at definere og tilrettelægge, hvorledes disse områder statistisk kan måles.

Indhold i forandring Det er ikke alene tilgængeligheden af tal, der bestemmer indholdet. Den vægtning af indholdet der er valgt i årets publikation, kan også forventes at skifte i fremtidige publikationer, pga. områdets foranderlige karakter og behov for at belyse aktuelle problemstillinger.

Kapitlernes opbygning Kapitlerne bygger i grundtræk på den samme struktur. Først indledes med en introduktion til kapitlet med eksempler på indholdet. Herefter følger den uddybende beskrivelse af de enkelte delområder. I afsnittet "Internationalt perspektiv" optræder tal fra andre lande, i det omfang relevant statistik eksisterer. Endelig sluttet hvert kapitel af med et antal bilagstabeller.

Kilder og metoder Under hver figur og tabel er kilden til tallene angivet. Kilderne er beskrevet mere uddybende i kapitel 10: "Kilder og metoder".

Hvad er informationssamfundet?

Hvad er informationssamfundet? Spørgsmålet er stadig relevant at stille med denne 3. udgave af Informationssamfundet Danmark. Selv om der ikke findes enkle eller udtømmende definitioner, er det alligevel muligt at finde frem til en praktisk forståelse.

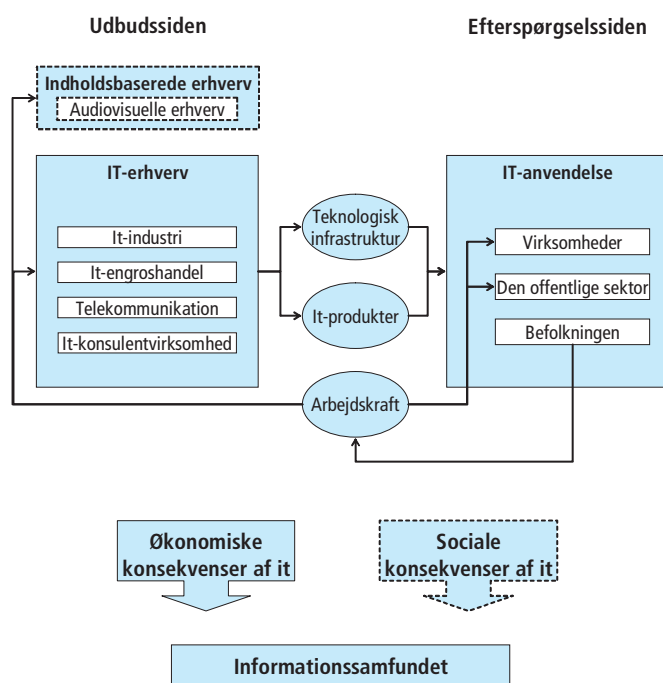
Statistisk afgrænsning

I statistisk sammenhæng er informationssamfundet således blevet defineret og afgrænset pragmatisk, dels ud fra de byggesten, der findes i den eksisterende statistik, dels ved tilblivelsen af nye special-undersøgelser. Derved adskiller området sig ikke fra den måde andre statistiske områder er blevet udviklet på. Forskellen ligger snarere i den hastighed, hvormed teknologien forandrer sig, og dermed skaber behov for ny viden, opdatering af indikatorer og afgrænsninger.

Rammen for statistik om informationssamfundet

Behovet for aktualitet gør disse ændringer nødvendige, men udgør samtidigt en udfordring i forhold til andre ønsker til statistikken, nemlig sammenlignelighed over tid samt behovet for sammenhæng mellem de forskellige områder. Det er derfor vigtigt at sætte de enkelte statistikker ind i en indholdsmæssig ramme for disse forbindelser. En sådan ramme er illustreret i figur 1.1.

Figur 1.1 Den indholdsmæssige ramme for statistik om informationssamfundet

Anm. De stiplede linier angiver områder med ringe eller ingen statistisk dækning. Med til afgrænsningen af udbudssiden hører også de indholdsproducerende erhverv, fx den audiovisuelle sektor, som er blandt leverandørerne af indhold til internettet og andre digitale medier. Denne sektor er ikke medtaget i denne publikation. Endvidere mangler den påvirkning udlandet har på informationssamfundet i Danmark, fx stammer mange af de it-produkter, der anvendes i Danmark fra udlandet, og it-erhvervene eksporterer mange af deres produkter og ydelser til udlandet.

Fra produktion til anvendelse

En grundlæggende sondring i beskrivelsen af informationssamfundet foretages mellem *udbudssiden*, dvs. de erhverv, der producerer it-varer og serviceydelser, og *efterspørgselssiden*, der anvender produkterne, dvs. i hjemmene og på arbejdspladserne. Bindeleddet mellem produktion og anvendelse eksisterer dels i form af selve teknologien, men også i form af arbejdskraften og dens it-kompetencer.

Modellen i de enkelte kapitler

De enkelte elementer i modellen er afspejlet direkte i flere af publikationens kapitler. It-erhvervene er beskrevet i kapitel 8, Den teknologiske infrastruktur i kapitel 2 "Adgangsveje" og it-produkter i kapitel 9. Samfundets it-anvendelse er beskrevet for hhv. befolkningen, virksomheder og den offentlige sektor i kapitel 3, 4 og 5. Befolkningen it-kompetencer og it-arbejdskraften beskrives i kapitel 7. De økonomiske konsekvenser og - i mindre omfang - de sociale konsekvenser af it kan udledes af indholdet i de enkelte kapitler, men er ikke beskrevet samlet.